

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – december 2016

Situering

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand december 2016.

Daarbij wordt zowel stilgestaan bij:

- agenda en discussies op niveau van de Europese Raad en de Raad van de Europese Unie;
- nieuwe voorstellen van de Europese Commissie, die de Vlaamse Regering als prioritair voor Vlaanderen identificeerde (VR 2016 2901 DOC.0052/1BIS);
- ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Ze maakt gebruik van input van vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen in:

- het Strategisch overleg internationale aangelegenheden (SOIA) en
- de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie

Beknopte samenvatting

Agenda en discussies binnen de (Europese) Raad

1. Agenda januari 2017

In de maand januari 2017 is Vlaanderen woordvoerder namens België in de Raad Landbouw en Visserij (luik Visserij) op 23 januari.

2. De EU gaat nauwer samenwerken met de NAVO op vlak van defensie

De secretaris-generaal van de NAVO Jens Stoltenberg ziet drie redenen voor doorgedreven samenwerking tussen de EU en de NAVO: (1) nieuwe uitdagingen (cyber, maritiem, terrorisme, etc.), (2) beslissingen van de EU om haar defensie te versterken, zoals geconcretiseerd in de EU Global Strategy of het European Defence Action Plan en (3) de druk op de trans-Atlantische relatie. De Europese staats- en regeringsleiders riepen op tot versterkte samenwerking om noodzakelijke defensiecapaciteiten te ontwikkelen en beschikbaar te stellen in tijden van nood. De Europese Raad wil verder de complementariteit tussen beide organisaties versterken op het gebied van hybride dreigingen, maritieme kwesties, cyber security, defensiecapaciteiten, -industrie en -onderzoek, oefeningen en defensie- en veiligheidsopbouw.

3. Relaties tussen de EU en Afrika moeten evolueren naar een strategisch partnerschap

De buitenlandministers van de EU vinden dat de relaties tussen de EU en Afrika moeten evolueren naar een strategisch partnerschap dat beide partijen in staat stelt om het hoofd te bieden aan de gezamenlijke mondiale uitdagingen. De volgende thema's werden als cruciaal aangestipt: conflictpreventie, menselijke veiligheid en het aanpakken van de grondoorzaken van instabiliteit en migratiebeheersing. De buitenlandministers benadrukten dat de EU-Afrika-relaties niet gereduceerd mogen worden tot enkel ontwikkelings samenwerking. De EU moet oog moet blijven hebben voor de economische en investeringsbanden tussen beide continenten. Bijzondere aandacht ging uit naar het lot van de Afrikaanse jeugd, dat het centrale thema zou zijn van de volgende EU-Afrika-top in de herfst van 2017.

4. België vraagt Europese Commissie om meer aandacht voor industriebeleid

Sinds de aantreding van voorzitter Juncker is de globale strategie voor de industrie van de Europese Commissie niet meer geactualiseerd. De roadmap voor het industriebeleid waar de Europese Raad net voor het aantreden van Juncker had gevraagd, werd niet opgeleverd door de Commissie. De aanpak die zij voorstelt, "integreert" de belangen van de industrie in haar andere beleid. Voor veel lidstaten, waaronder België, is deze zichtbaarheid van deze aanpak onvoldoende. Naast België steunden 14 lidstaten een Duitse oproep tot meer aandacht voor het industriebeleid in het Commissie Werkprogramma 2017. Een Europees industriebeleid is belangrijk voor Vlaanderen omdat het complementair kan werken aan het eigen industriebeleid en internationale initiatieven zoals het Vanguard Initiative.

5. Nieuwe regels voor veiligheid aan boord van passagiersschepen

De Europese Commissie publiceerde 3 voorstellen van aangepaste richtlijnen die de veiligheid aan boord van passagiersschepen moeten verhogen. De richtlijnen bepalen veiligheidsvoorschriften en standaarden, veiligheidsinspecties en registratie van opvarenden voor passagiersschepen. Voor Vlaanderen is voornamelijk de richtlijn omtrent passagiersregistratie belangrijk, in het bijzonder bij reddingsoperaties. De telling en registratie van passagiers wordt idealiter ook elektronisch mogelijk gemaakt.

6. Europese Commissie wil schone energie voor alle Europeanen

De Europese Commissie publiceerde op 30 november 2016 een pakket maatregelen om schone energie voor alle Europeanen te voorzien. Het pakket bevat 8 wetgevende voorstellen en een reeks mededelingen en rapporten die moeten bijdragen tot de realisering van de 'Energie Unie'-strategie en de Europese 2030 klimaat-energiedoelstellingen. Er zijn onder andere voorstellen voor de herziening van de richtlijnen voor energie-efficiëntie, energieprestaties van gebouwen en de interne markt voor elektriciteit. Begin 2017 zal in de Maandelijkse Mededeling over de belangrijkste ontwikkelingen in de EU meer informatie volgen (luik prioritaire dossiers).

7. Herfstpakket geeft het startschot voor de nieuwe cyclus van het Europees semester

De publicatie van het zogenaamde 'herfstpakket' op 16 november vormde het startschot van het Europees Semester 2017. In dit pakket worden de algemene economische en sociale prioriteiten voor de EU uiteengezet en krijgen de lidstaten richtsnoeren voor het volgend jaar. In de jaarlijkse groeianalyse beveelt de Commissie aan om volgend jaar verder in te zetten op investeringen, structurele hervormingen en een verantwoordelijk begrotingsbeleid. De Commissie stelde macro-economische onevenwichten vast in 13 lidstaten, die in 2017 aan een diepgaande evaluatie onderworpen zullen worden. België hoort daar niet bij. In het kader van het economisch beleid van de eurozone stelt de Commissie voor om (1) beleid na te streven dat de groei ondersteunt, de aanpassingscapaciteit verbetert en leidt tot meer convergentie; (2) te streven naar een expansief begrotingsbeleid tot 0,5% van het bbp voor de eurozone als geheel; (3) hervormingen te implementeren die jobcreatie, convergentie en sociale rechtvaardigheid bevorderen; (4) de bankenunie te vervolledigen en (5) werk te maken van de voltooiing van de Economische en Monetaire Unie.

8. Lidstaten leggen algemene benadering van de Raad voor EFSI 2.0 vast

De lidstaten hielden een gedachtewisseling over het voorstel dat de Europese Commissie op 14 september 2016 publiceerde voor het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI 2.0). Het voorstel voorziet in de verlenging van de looptijd van EFSI tot eind 2020, verhoogt het investeringsdoel van 315 miljard naar 500 miljard euro, en verhoogt de EU-garantie van 16 miljard naar 26 miljard euro en de bijdrage van de Europese Investeringsbank van 5 miljard naar 7,5 miljard euro. Vlaanderen hecht een groot belang aan de versterking van de additionaliteit van EFSI in het nieuwe voorstel. De Raad Economische en Financiële Zaken stelde een algemene oriëntatie vast (in het kader van de gewone wetgevingsprocedure). De triloog kan nu starten.

9. Vlaanderen actief betrokken bij opmaak raadsconclusies over actieplan voor de integratie van derdelanders in de EU

De Europese ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken namen conclusies aan over de integratie van derdelanders die legaal in de Europese Unie verblijven. Daaromtrent had de Commissie in juni 2016 een actieplan gepubliceerd. De ministers onderlijnden het belang van de Europese waarden zoals vastgelegd in Artikel 2 van het EU Verdrag en in het Charter van de Fundamentele Rechten van de EU voor de sociale cohesie. De ministers erkenden uitdrukkelijk de rol van de lokale en regionale overheden in het integratieproces en formuleerden ook een aantal werk- en aandachtspunten voor de

diverse beleidssectoren en –niveaus. Zowel in de voorbereiding van het actieplan als in de opmaak van de raadsconclusies speelde Vlaanderen een actieve rol.

10. Nog geen akkoord over de hervorming van de biolandbouw

De huidige groei in de biolandbouw bedraagt 9% en deze zal nog verder stijgen. Ondanks grote inspanningen en vooruitgang door het Slovaakse voorzitterschap, blijven de lidstaten verdeeld over een hervorming van de verordening over de biolandbouw. Het huidige voorstel laat toe om meer te harmoniseren met minder nationale afwijkingen. Zo is er een harmonisatie van de niet-toegelaten stoffen, is er de groeps certificatie en minder administratieve last. Het grootste inhoudelijke struikelblok vormt de aanpak bij besmetting met onder andere pesticiden. In tegenstelling tot België en een beperkt aantal andere landen, willen de meeste lidstaten niet weten van een automatische decertificering bij besmetting. Europees Commissaris voor Landbouw Hogan aanvaardde niet om de besprekingen op de lange baan te schuiven en wil gaan voor een akkoord in 2017.

11. Lidstaten sluiten politiek akkoord over vangstmogelijkheden in 2017

Op 14 december sloten de Europese lidstaten een unaniem politiek akkoord over de vangstmogelijkheden in 2017 voor de belangrijkste commerciële visbestanden in de Atlantische Oceaan, de Noordzee en internationale wateren. Bij het vaststellen van de vangstmogelijkheden werd rekening gehouden met de gemengde visserij en de gevolgen van de aanlandingsverplichting. Dit laatste was voor de Belgische sector van groot belang en aldus werd er ook voor België een goed evenwicht gevonden tussen zowel de ecologische als de socio-economische pijler van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

12. Vlaams minister Joke Schauvliege pleit voor hoog ambitieniveau in Europees afval- en recyclagebeleid

De lidstaten bespraken het wetgevend pakket afval, dat voorstellen voor herziening van zes bestaande afvalrichtlijnen bevat (kaderrichtlijn afval, storten van afval, verpakkingafval, autowrakken, batterijen, elektronisch afval). Verschillende lidstaten gaven aan nog verdere besprekingen te willen inzake berekeningsmethode en definities. Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege pleitte namens België voor een voldoende hoog ambitieniveau en kreeg daarin de steun van onder meer Zweden, Oostenrijk en Nederland. België wil ambitieuze recyclagedoelstellingen, een aparte doelstelling voor hergebruik, maar ook aandacht voor afvalpreventie, verhoogde selectieve inzameling en een verbod op storten en verbranden van recycleerbaar afval. Enkele andere lidstaten maken zich zorgen over de haalbaarheid van de recyclagedoelstellingen en de doelstelling inzake de reductie van storten van afval.

Nieuwe fiche prioritair dossier

13. Commissie formuleert volgende stappen voor een duurzame Europese toekomst

Op 22 november 2016 publiceerde de Europese Commissie het lang verwachte pakket inzake duurzame ontwikkeling. Daarin geeft de Commissie aan hoe zij duurzame ontwikkeling in Europa en de rest van de wereld wil bewerkstelligen. Het pakket valt uiteen in drie onderdelen, waarvan het eerste luik ('Volgende stappen voor een duurzame Europese toekomst') prioritair opgevolgd wordt door Vlaanderen.

De reacties van de lidstaten bij de mededeling zijn gemengd. Hoewel de mededeling een goed overzicht bevat van de huidige situatie betreuren de lidstaten de afwezigheid van een reflectie over de maatregelen en strategieën die voor de toekomst moeten worden aangenomen. België vindt het ambitieniveau en de benadering eerder teleurstellend. België zal in 2017 meewerken aan een National Voluntary Review en ook Vlaanderen draagt hieraan ten volle bij. De realisatie van de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling binnen het Vlaams grondgebied wordt een basisvoorwaarde om de doelstellingen binnen Visie 2050, de langetermijnstrategie voor Vlaanderen, te bereiken.

Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

14. Nieuwe voorstellen van richtlijn tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 en 31 december 2016 werden 4 voorstellen van richtlijn aangenomen. Zie bijlage III.

Deze voorstellen van richtlijn behandelen volgende onderwerpen:

- aanpassing van richtlijn 2006/112/EG en richtlijn 2009/123/EG met betrekking tot bepaalde btw-verplichtingen voor diensten en afstandsverkopen van goederen
- aanpassing van richtlijn 2006/112/EG met betrekking tot btw-tarieven op boeken, kranten en tijdschriften
- de bestrijding van het witwassen van geld via strafwetgeving
- aanpassing van richtlijn 2006/112/EG inzake het gemeenschappelijk stelsel van btw met betrekking tot de tijdelijke toepassing van een algemene verleggingsregeling in relatie tot het aanbieden van goederen en diensten boven een bepaald drempelwaarde

15. Aangenomen richtlijnen tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 en 31 december 2016 werden 6 aangenomen richtlijnen gepubliceerd. Zie bijlage III

Deze aangenomen richtlijnen behandelen volgend onderwerpen:

- toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties
- de wijziging van Richtlijn 66/401/EEG van de Raad teneinde nieuwe soorten en de botanische naam van de soort *Lolium × boucheanum* Kunth op te nemen
- de wijziging van richtlijn 2011/16/EU wat betreft toegang tot antiwitwasinlichtingen door belastingautoriteiten
- de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen, tot wijziging van richtlijn 2003/35/EG en tot intrekking van richtlijn 2001/81/EG

- de vierde aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang van de bijlagen bij Richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land
- de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV's)

16. Stand van zaken omzettingdossiers

In bijlage III vindt u een stand van zaken met betrekking tot de omzetting van Europese richtlijnen. Dit overzicht heeft enkel betrekking op richtlijnen die een omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereisen. Met betrekking tot een aantal richtlijnen speelt Vlaanderen slechts een louter adviserende rol. Aangezien dergelijke richtlijnen geen omzetting vereisen in Vlaamse regelgeving, worden zij niet opgenomen in dit overzicht.

16.1 *Vlaams scorebord interne markt*

Voor de categorie van “interne markt” richtlijnen publiceert de Europese Commissie tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een overzicht van de omzettingprestaties van de 28 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een “Vlaams scorebord interne markt” samengesteld. De scoreborden worden van elkaar onderscheiden op basis van einddatum van omzettingstermijn. Zie bijlage III.

A. Vlaams scorebord van december 2016¹

Het Vlaams scorebord van december 2016 omvat 11 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is en waarvan Vlaanderen er al 8 heeft omgezet.

B. Vlaams scorebord van juni 2017²

Het Vlaams scorebord van juni 2017 omvat 12 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is en waarvan Vlaanderen er al 5 heeft omgezet.

C. Vlaams scorebord van december 2017³

¹ Het Vlaams scorebord van december 2016 wordt samengesteld door de DiV Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2016. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 30 november 2016 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 11 december 2016.

² Het Vlaams scorebord van juni 2017 wordt samengesteld door de DiV Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2017 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2017.

³ Het Vlaams scorebord van december 2017 wordt samengesteld door de DiV Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 30 november 2017 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 11 december 2017.

Het Vlaams scorebord van december 2017 omvat 4 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

16.2 Overige Vlaamse omzettingsdossiers

Er zijn momenteel 2 richtlijnen die niet onder de interne markt vallen die door Vlaanderen dienen te worden omgezet. Zie bijlage III.

17. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid was in december 2016 gevat door 9 inbreukdossiers. Zie bijlage III.

4 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

5 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure:

Stand van de procedure	31.12 2015	31.1 2016	29.02 2016	31.03 2016	30.04 2016	31.05 2016	30.06 2016	31.08 2016	30.09 2016	31.10 2016	30.11 2016	31.12 2016
Ingebrekestellingen	4	5	4	5	5	4	4	6	5	4	5	3
Met redenen omklede adviezen	4	4	4	5	5	6	5	4	5	5	5	4
Dagvaardingen	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreukdossiers	11	11	10	12	12	12	11	12	12	11	12	9

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda en discussies binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Nieuwe voorstellen van de Europese Commissie, die de Vlaamse Regering als prioritair voor Vlaanderen identificeerde
BIJLAGE III	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Geert BOURGEOIS

Minister-president van de Vlaamse Regering,
Minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed